

type of possible behavior of subjects of constitutional; d) has a special mechanism to ensure the implementation compared to the right.

It is proposed to determine the constitutional freedoms of man and citizen access to public information as a natural ability of a person to have their own choice behavior with respect to under legal regulations procedure for obtaining, use, dissemination, storage and use of the constitutional boon of access to public information.

Analyzes the constitutional norms and laws enshrining freedom of access to public information. Recommendations for improving the current Constitution of Ukraine (article 34) and of the law of Ukraine of 13 January 2011 “On access to public information”.

Keywords: *constitutional freedom, freedom of information, public information, freedom of access to public information access to public information.*

Надійшла до редакції 12.01.2017

Грицай І.О.

кандидат юридичних наук, доцент
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 34-055.2

ДЕРЖАВНА ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА: ГЕНЕЗИС ПОНЯТТЯ ТА СПІВВІДНОШЕННЯ ІЗ СУМІЖНИМИ ТЕРМІНАМИ

Проаналізовано генезис розвитку поняття «державна гендерна політика», розкрито його співвідношення із близькими за значенням термінами. Сформульовано визначення та основний критерій розмежування дефініцій «гендерна політика» та «державна гендерна політика». Акцентовано на особливому значенні у вивченні термінології у досліджуваній сфері принципу історизму та принципу територіальності.

Ключові слова: *гендерна асиметрія, рівність прав жінок і чоловіків, гендерна політика, державна гендерна політика, гендерна політика щодо жінок, жіноча політика.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі в Україні та в інших державах світу, які сприяють встановленню гендерного паритету як у середині своєї країни, так і на міжнародній арені, природним чином постає проблема розробки та впровадження гендерної політики на державному рівні, яка є важливим виміром соціальної структури суспільства.

Ефективна державна гендерна політика – один зі шляхів подальшого становлення України як демократичної держави, її інтеграції до європейської спільноти. Це сприятиме можливості рівноцінної реалізації прав жінок і чоловіків у нових політичних та соціально-економічних умовах. Однак, не дивлячись на певні позитивні зрушення, Україна продовжує лише формально відноситися до егалітарної моделі державної гендерної політики. Тому,

враховуючи позитивний зарубіжний досвід встановлення гендерного балансу, важливими питаннями, окрім модернізації механізмів реалізації державної гендерної політики, є з'ясування змісту терміна «державна гендерна політика», який на сучасному етапі набув поширення як у державній та громадсько-політичній сферах, так і у науковій, проте не отримав необхідної змістовної чіткості. Існує необхідність сформулювати таке визначення вказаного терміна, яке б цілісно та узагальнено розкривало його сутність з урахуванням вітчизняних реалій та кращих зарубіжних тенденцій у сфері забезпечення гендерної рівності.

Стан дослідження. У науковій літературі неодноразово здійснювалися спроби вивчення проблематики державної гендерної політики та інших суміжних явищ з позицій філософії, соціології, політології, історії, психології, культурології, економіки, науки державного управління, юриспруденції такими українськими та зарубіжними вченими, як: М. Богачевська-Хомяк, К. Верес, Є. Вознюк, Г. Герасименко, І. Голубєва, В. Гошовська, І. Добржанська, В. Довженко, Г. Дудова, Ю. Івченко, Л. Кобелянська, Н. Ковалішина, Л. Кормич, О. Кулачек, Н. Лавріненко, І. Лазар, Л. Лобанова, О. Макарова, Т. Мельник, М. Орлик, О. Піжук, М. Попов, А. Самакова, Л. Смоляр, С. Сулімова, О. Хасбулатова, Ж. Чернова, В. Якунін, О. Ярош та ін. Важливе значення у розгляді поняття «державна гендерна політика», його співвідношенні зі змістовно спорідненими дефініціями мають наукові дослідження К. Левченко, Н. Грицяк, Т. Краснопольської та ін.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні у науковій сфері у напрямі ліквідації гендерної асиметрії наявні певні методологічні протиріччя щодо розуміння та співвідношення різних понять, спрямованих на відображення ролі, діяльності й завдань держави, громадськості та міжнародних суб'єктів. Це пов'язано із багатогранністю, інколи суперечливістю цих явищ, особливостями їх появи в історичному і територіальному аспектах. З метою доопрацювання та вдосконалення теоретичного й організаційно-правового підґрунтя, подальшого розвитку механізмів впровадження гендерної рівності важливим є вивчення зазначеної проблематики у межах науки теорії держави і права, що донині майже не знайшло свого відображення у дослідженнях.

У ретроспективі в українській та зарубіжній дослідній і публіцистичній літературі, міжнародних документах, нормативно-правових актах різних країн світу в аспекті гарантування державою гендерного балансу з'являлася та використовувалася різна термінологія. На початковому етапі увага акцентувалася на правах жінок. Це було викликано ущемленням та/або ігноруванням прав жінок різними суб'єктами правовідносин, боротьбою жінок за свої права, свободи та законні інтереси. Відповідно, у різних джерелах виникали такі поняття, як: «політика в інтересах жінок», «(державна) політика щодо жінок», «жіноча політика» та ін. Згодом, коли стало зрозумілим, що обмежуються не лише права однієї статі і необхідно забезпечити рівні права як жінок, так й чоловіків, дослідники, публічні діячі, журналісти та інші почали використовувати більш змістовно наповнені дефініції: «політика в інтересах

рівності», «(державна) політика досягнення рівних прав та можливостей», «гендерна політика», «державна політика забезпечення рівності жінок і чоловіків», «державна гендерна політика щодо забезпечення рівності жінок і чоловіків», «державна гендерна політика» тощо. Ці терміни не є тотожними, проте вони взаємопов'язані та взаємозалежні.

Поняття «політика в інтересах жінок» стало одним з перших, історично з'явившись у 1970-80-х рр. й відображаючи дії урядів певної частини європейських держав, спрямовані на подолання дискримінації жінок у сфері політики, на ринку праці. Основою цієї політики став принцип позитивної дискримінації [1, с. 103].

Слід зазначити, що термін «політика в інтересах жінок» використовувався у документах різних міжнародних організацій, переважно європейських. Однак у вітчизняних офіційній та неофіційній сферах в основному застосовувався термін «державна політика щодо жінок», або «політика щодо жінок». Тобто, починаючи з цього етапу, можемо констатувати особливе значення принципів історизму та територіальності у вивченні термінології у досліджуваній сфері.

Під поняттям «політика щодо жінок» авторами пропонується розуміти правові, політичні, економічні, соціальні заходи та дії, спрямовані на жінок як соціально-демографічну групу в суспільстві [2, с. 82]; комплексну цілеспрямовану діяльність держави щодо кожної жіночої особистості, жіноцтва та питань співпраці з жіночим рухом у цілому, яка ставить за мету ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок у суспільстві, формування механізмів, які складають основу дотримання жіночих людських прав для покращення становища жіноцтва та суспільства в цілому завдяки розкриттю потенціалу жінок [3, с. 88]. Зміст вказаних визначень відповідає сучасному розумінню ролі та значенню жінок у демократичному суспільстві.

Сьогодні у науковій літературі виникають дискусії з приводу співвідношення термінів «жіноча політика», «політика щодо жінок» та інших близьких за значенням дефініцій. Так, на думку О. Кулачек, «жіноча політика» – найбільш широке поняття, яке нерідко включає: політику щодо захисту жінок; політику щодо жінок; політику в інтересах жінок; політику досягнення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків; політику, активними суб'єктами якої є жінки [2, с. 82]. Такий висновок має спірний характер, оскільки, якщо вказані поняття щодо захисту прав жінок у різних сферах в окремих випадках можуть розглядатися між собою як рівнозначні або ж з певними відмінностями, то термін «політика досягнення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків» не може поглинатися поняттям «жіноча політика», адже перше явище, на відміну від останнього, спрямоване не лише на захист прав жінок, а й чоловіків. Разом з тим важливо наголосити на безперечності взаємозв'язку зазначених понять: поява термінів «жіноча політика», «політика щодо жінок» та інших зумовила виникнення та подальший історичний розвиток політики досягнення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків.

Існують й інші думки з приводу вживання поняття «жіноча політика».

Зокрема, К. Левченко наголосила, що дефініція «жіноча політика», який би позитивний зміст не намагалися вкласти у це поняття, у зв'язку з існуючим стереотипом асоціюється більше із побутовою сферою життя – захист материнства, надання відпусток і пільг тощо [3, с. 88]; Н. Грицяк вважає, що у випадку вживання цього терміна залишається незрозумілим, з чиїх позицій формулюються проблеми, потреби та інтереси жінок – держави, чоловіків, жінок? [4, с. 212]. Такі висновки дослідниць мають реалістичний характер та відповідають змісту вказаного явища.

Наприкінці 1980-х – початку 1990-х рр. різні міжнародні організації, частина зарубіжних держав остаточно утверджуються в позиції того, що необхідно проводити політику у напрямі захисту прав як жінок, так і чоловіків. Це було викликано комплексом причин, у тому числі побутових – менша тривалість життя чоловіків, більша кількість випадків алкоголізму та суїцидів серед чоловіків та інше, що зумовило потребу у зміні, а точніше у розширенні державно-громадських пріоритетів, у зв'язку з чим виникає таке явище, як «політика в інтересах рівності», оскільки політика щодо жінок не враховувала чоловічий фактор, навіть у тих випадках, коли ставилося питання щодо встановлення рівності жінок та чоловіків.

Термін «(державна) політика досягнення рівних прав та можливостей» може розглядатися у двох аспектах: як синонім поняття «політика в інтересах рівності» і як його складова. На відміну від поняття «політика в інтересах рівності», увага акцентується на правовому та політичному, а не соціокультурному компоненті. Важливим принципом державної політики досягнення рівних прав та можливостей (може бути синонімом «гендерної політики») є визнання допустимості впровадження позитивної дискримінації для подолання гендерної асиметрії [3, с. 81-82].

«Державна політика забезпечення рівності жінок і чоловіків» ґрунтується на концептуальних засадах комплексного підходу (gender mainstreaming), який сформований у документах Ради Європи, в поєднанні з традиційними принципами підтримки жінок, оскільки останній не втратив своєї актуальності з огляду на реальне становище жінок, які мають нижчий статус у різних сферах життя суспільства, зокрема українського, ніж чоловіки. Фактично це є конкретизацією терміна «політика досягнення рівних прав та можливостей» [3, с. 81-82; 4, с. 214].

Отже, незважаючи на суттєві зміни форми та змісту у діяльності громадськості, держави та міжнародних суб'єктів відносно встановлення гендерної рівності останніми десятиліттями як в Україні, так й інших державах світу, дослідження щодо захисту прав жінок у різних суспільних сферах мають проводитися й надалі, особливо на вітчизняних просторах. Не менш важливою є активізація вивчення та аналізу проблемних питань щодо гарантування прав чоловіків, що нині проводяться у поодиноких наукових роботах. Вказані напрями дослідження прав та свобод жінок і чоловіків не відкидають один одного, а навпаки, є частиною осмислення окремих процесів суспільного розвитку на національному (місцевий, регіональний, загальнодержавний рівні)

та міжнародному рівнях.

На сучасному етапі у контексті дослідження найбільш вживаними на вітчизняних просторах є такі поняття, як «гендерна політика» та «державна гендерна політика»; інші терміни, про які йшлося вище, стали свого роду фундаментом для їх появи. Вказані поняття інколи використовують як тотожні, проте не всі дослідники погоджуються з цим. Більше того, у науковій сфері не вироблено єдиного підходу до тлумачення цих понять та їх співвідношення між собою.

На думку Т. Краснопольської, категорія «гендерна політика» є найбільш об'ємною у відповідному смисловому ряді, а всі інші поняття, зокрема «державна гендерна політика», є її складовими. Обґрунтовуючи власну позицію, дослідниця звертається до шляхів формування гендерної політики, виокремлених М. Малишевою: перший – формування найвищими посадовими особами, другий – диференційовані умови найму та використання робочої сили на ринку праці; третій – сім'я [5, с. 75]. З урахуванням цього науковець пояснює, що державна політика проявляється у першому та частково у другому випадку, все інше залишається в компетенції громадянського суспільства; поняття «гендерна політика» охоплює діяльність як державних інститутів, так й інститутів громадянського суспільства [6, с. 23, 26-27].

Комплексне вимірювання гендерної політики пропонує О. Хасбулатова. Авторка вказує на конкретно-історичний характер гендерної політики, зміст і результативність якої формують такі чинники: ідеологічний – відображає високий рівень розуміння сутності гендерних питань і систему поглядів на роль чоловіка і жінки в суспільстві; соціально-економічний – виступає як ступінь соціально-економічного розвитку суспільства; інституційний – характеризує політичний режим та рівень розвитку демократії; ситуаційний – демонструє позицію та ініціативу суб'єктів політики – владних державних структур, політичних партій, громадських рухів, населення. Як визначальний елемент гендерної політики дослідниця виділяє тип соціальної політики, характер взаємовідносин між державою і сім'єю, що демонструє соціальне партнерство, протекціонізм чи невтручання, і позицію інститутів громадянського суспільства (політичних партій, громадських рухів та жіночих організацій) [7, с. 3-5]. Такий авторський підхід до явища гендерної політики є систематизованим та змістовно наповненим.

У визначеннях гендерної політики вихідними є положення щодо суб'єктів її формування та реалізації. Так, Н. Вавілова наголосила, що гендерна політика – це державна та суспільна діяльність, спрямована на встановлення рівності чоловіків і жінок у всіх сферах життєдіяльності [8, с. 140]. На думку Т. Краснопольської, гендерна політика являє собою цілеспрямовану діяльність державних інституцій та громадських об'єднань, метою якої є забезпечення рівноправності між чоловіками та жінками, а також сукупність необхідних заходів, спрямованих на реалізацію особистого потенціалу людини, незалежно від статі, для збалансованого розвитку суспільства [6, с. 162]. Тож авторки до суб'єктів гендерної політики відносять державні інституції та

громадські об'єднання.

Більш широкий підхід у суб'єктному розумінні застосовано іншими науковцями. Так, Т. Мельник наголошує, що гендерна політика – визначення міжнародними органами та державами, політичними партіями основних гендерних пріоритетів і фундаментальних цінностей, принципів і напрямів діяльності, відповідних методів та способів їх втілення, спрямованих на утвердження рівних прав, свобод, створення умов, можливостей і шансів, гарантій забезпечення рівного соціально-політичного статусу чоловіків і жінок, на розвиток гендерної демократії та формування гендерної культури в суспільстві [9, с. 218]. Відповідно, до суб'єктів гендерної політики дослідниця включає також і міжнародні органи, проте дещо обмеженим видається підхід щодо інститутів громадянського суспільства – передбачені лише політичні партії.

Розширений підхід в контексті громадськості використала у тлумаченні гендерної політики К. Левченко, пропонуючи розуміти означену політику як комплексну, цілеспрямовану діяльність держави, міжнародних та недержавних організацій, яка здійснюється ними безпосередньо та опосередковано на національному та регіональному рівнях і спрямована на інтегрування гендерного підходу в усі сфери політики як засобу ліквідації всіх форм дискримінації за ознакою статі та досягнення рівного розподілу економічних, соціальних і політичних ресурсів між жінками і чоловіками [3, с. 103-104]. Також авторка зосереджує увагу на конкретно-історичному характері гендерної політики, як й інших соціальних феноменів.

У широкому та вузькому значеннях розглядає поняття гендерної політики Є. Вознюк. У першому випадку гендерну політику науковцем визначено як комплексну цілеспрямовану діяльність держави, міжнародних та недержавних організацій щодо інтегрування гендерного підходу для ліквідації усіх форм дискримінації за ознакою статі в суспільстві; у другому випадку – як діяльність держави, спрямовану на врахування та збалансування інтересів та потреб різних гендерних груп [10, с. 20, 53]. Відповідно, у першому випадку авторка розуміє гендерну політику як більш широке явище, ніж державна гендерна політика; у другому ці поняття розглядаються як тотожні.

Як тотожні визначають терміни «гендерна політика» та «державна гендерна політика» О. Клімашевська та О. Крутов, пропонуючи поняття «державна гендерна політика» визначати як послідовну систему заходів, спрямованих на створення, розвиток, підтримку і захист рівноправності чоловіків і жінок, покликану виражатися в конкретних результатах [11, с. 29]. Однак таке тлумачення потребує конкретизації щодо суб'єктної складової.

Взагалі термін «державна гендерна політика» вперше у вітчизняній науці застосовано Т. Мельник, під яким авторка розуміє діяльність (або бездіяльність у разі навмисного непроведення такої політики) державних інституцій, спрямовану на здійснення (безпосередньо або опосередковано) та гарантування рівних прав, свобод і можливостей для жінок і чоловіків, утвердження гендерної демократії та формування гендерної культури в суспільстві [9, с. 229; 12, с. 48].

У свою чергу, Н. Грицяк вважає, що більш доцільно як пріоритет демократичних перетворень в Україні використовувати термін «державна гендерна політика», й визначає його як дії органів державної влади з вирішення проблем забезпечення гендерної рівності в суспільстві, а саме забезпечення однакових для жінок і чоловіків суспільного статусу, умов реалізації прав людини, можливостей використовувати соціальні та економічні ресурси, робити свій внесок у національний, політичний, соціальний, економічний і культурний розвиток, а також рівного права для жінок і чоловіків мати однакову користь від результатів їх діяльності [4, с. 220]. Також С. Сулімова підкреслює, що це такі дії органів державної влади з вирішення суспільних проблем, які найоптимальніше сприяють реалізації інтересів жінок і чоловіків [13, с. 37]; М. Попов визначає державну гендерну політику як діяльність держави, спрямовану на врахування диференційованих та спільних інтересів статевих груп, задоволення цих інтересів через надання гарантій рівної участі у всіх сферах публічного життя та створення збалансованої системи соціального захисту для жінок і для чоловіків [14, с. 40]; Л. Воронько державну гендерну політику в системі державної служби тлумачить як стратегічну діяльність держави, що здійснюється шляхом спільних дій усіх зацікавлених суб'єктів з метою надання рівних можливостей жінкам і чоловікам у користуванні гарантованими правами та свободами, створення умов для самореалізації особистості та є інтегруючим компонентом усіх напрямів державної кадрової політики [15]. Отже, вказані підходи можна визначити одними з основних у науковій літературі, кожен з яких має і переваги, і прогалини. Їх дослідницька важливість полягає у системному підході щодо тлумачення терміна «державна гендерна політика».

Таким чином, нині смислове навантаження термінів «гендерна політика» та «державна гендерна політика» є різноманітним та неузгодженим. Існують різні погляди вчених і щодо співвідношення вказаних понять. З урахуванням проведеного аналізу дослідницької літератури пропонуємо розуміти під поняттям гендерної політики діяльність та взаємодію органів публічної влади, інститутів громадянського суспільства та міжнародних організації щодо розробки механізмів забезпечення принципу гендерної рівності та ліквідації всіх форм дискримінації за ознакою статі на національному та міжнародному рівнях.

У свою чергу, державну гендерну політику доцільно тлумачити як функціонування та взаємодію органів державної влади з метою комплексної розробки програм та механізмів, систематичного впровадження принципу гендерної рівності й ліквідації всіх форм дискримінації за ознакою статі в усіх сферах суспільної та державної діяльності. Одним із основних критеріїв розмежування вказаних явищ пропонуємо визначити суб'єктний склад гендерної політики та державної гендерної політики. Суб'єктами гендерної політики є: органи публічної влади (органи державної влади та органи місцевого самоврядування); інститути громадянського суспільства; міжнародні організації. Суб'єктами державної гендерної політики є органи державної влади.

Висновок. Підсумовуючи, зазначимо, що забезпечення рівності жінок і

чоловіків є одним з головних питань в аспекті демократизації Української держави. Термін «державна гендерна політика» з'явився за допомогою історичної трансформації різних термінів («політика в інтересах жінок», «(державна) політика щодо жінок», «жіноча політика», «державна політика забезпечення рівності жінок і чоловіків», «державна гендерна політика щодо забезпечення рівності жінок і чоловіків», «державна гендерна політика»), які виникали в той чи інший історичний етап на певній території. Впровадження та реалізація принципу гендерної рівності як в інтересах жінок, так і в інтересах чоловіків за допомогою ефективної гендерної політики забезпечить збалансування за статтю у різних сферах державної та суспільної діяльності, що є важливою умовою формування сучасної демократичної державної гендерної політики в Україні. Досягнення такого збалансування можливе лише за активної участі та підтримки держави громадськістю, а на зовнішньому рівні – співпраці та взаємодії з міжнародними організаціями.

Бібліографічні посилання

1. Левченко К. Б. До визначення понять «жіноча» та «гендерна» політика / К. Б. Левченко // *Право і Безпека*. – 2002. – № 4. – С. 102-105.
2. Кулачек О. І. Гендерна паритетність у державному управлінні: становлення та тенденції розвитку в Україні : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / Кулачек Ольга Іванівна. – К., 2003. – 225 с.
3. Левченко К. Б. Управління процесами формування гендерної політики в Україні (організаційно-правові аспекти) : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Левченко Катерина Борисівна. – Х., 2003. – 428 с.
4. Грицяк Н. В. Теоретико-методологічні засади формування й реалізації державної гендерної політики в Україні : дис. ... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.01 / Грицяк Наталя Вітиславівна. – К., 2005. – 445 с.
5. *Гендерный калейдоскоп : курс лекций / под общ. ред. М. М. Малышевой*. – М. : Academia, 2001. – 520 с.
6. Краснопольська Т. М. Взаємодія інститутів держави та громадянського суспільства в реалізації гендерної політики України : дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / Т. М. Краснопольська. – О., 2013. – 198 с.
7. Хасбулатова О. А. Российская гендерная политика в XX столетии: мифы и реалии / О. А. Хасбулатова. – Иваново : Ивановский гос. университет, 2005. – 371 с.
8. Вавілова Н. В. Реалізація гендерної політики у Збройних Силах України / Н. В. Вавілова // *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. – 2016. – № 1. – С. 140-143.
9. Мельник Т. Гендер у політиці / Т. Мельник // *Основи теорії гендеру* / Н. Чухим, Т. Мельник, М. Скорик, Л. Малес та ін. – К. : К.І.С., 2004.
10. Вознюк Є. В. Порівняльний вимір гендерної політики перехідних держав (на прикладі України та Росії) : дис. ... канд. політ. наук : 23.00.04 / Вознюк Євгенія Василівна. – К., 2011. – 181 с.
11. Климашевская О. В. Гендерная политика государства: генезис понятия / О. В. Климашевская, А. В. Крутов // *Женщина в российском обществе*. – 2010. – № 4. – С. 22-31.
12. Мельник Т. М. Міжнародний досвід утвердження гендерної рівності / Т. М. Мельник // *Міжнародний досвід державного забезпечення рівності жінок та чоловіків : матер. Міжнар. конф., м. Київ, 30 черв. – 1 лип. 2003 р.* – К. : Логос, 2003. – С. 12-50.
13. Сулімова С. І. Механізми державного управління у сфері захисту прав жінок в Україні : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Сулімова Світлана Іванівна. – О., 2008.

– 203 с.

14. Попов М. П. Організаційно-правовий механізм державного управління в сфері гендерної політики : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Попов Микола Петрович. – О., 2006. – 207 с.

15. Воронько Л. О. Гендерна політика в системі державної служби: поняття і сутність / Л. О. Воронько // Державне управління: теорія та практика. – 2012. – № 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Dutp_2012_2_10.

Грицай И.О. Государственная гендерная политика: генезис понятия и соотношение со смежными терминами. В статье проанализирован генезис развития понятия «государственная гендерная политика», раскрыто его соотношение с близкими по значению терминами. Сформулировано определение и основной критерий разграничения дефиниций «гендерная политика» и «государственная гендерная политика». Акцентировано внимание на особом значении в изучении терминологии в исследуемой сфере принципа историзма и принципа территориальности.

Ключевые слова: гендерная асимметрия, равенство прав женщин и мужчин, гендерная политика, государственная гендерная политика, гендерная политика в отношении женщин, женская политика.

Hrytsay I. O. State gender policy: genesis of the concept and relationship with related terms. The article analyzes the genesis of the concept of «state gender policy». It is noted that different terminology was used in terms of a state guarantee for gender balance. Initially, attention was paid to the rights of women and respectively, such terms as «policy for Women», «(state) policy on women», «women's policy» etc., appeared in various sources. In time, meaningful definitions such as «policy for Equality», «(state) policy achievement of equal rights and opportunities», «gender policy», «public policy on equality between women and men», «national policy on ensuring equality between women and men», «national gender policy» and so on, began to be used. The attention is focused on special significance of the historical principle and the principle of territoriality in the study of terminology in the studied area.

It was found that at the current stage of research such terms as «gender policy» and «national gender policy» are most commonly used in domestic studies. Given the analysis of research literature authors we formulated the definition of «gender policy» and «national gender policy». We suggested determining possible subjects of gender policy and national gender policy as one of the main criteria differentiating the above mentioned phenomena. The subjects of gender policy are: public authorities (government agencies and local governments), civil society and international organizations. The subjects of the state gender policy are public authorities.

Keywords: gender asymmetry, equality of women and men, gender policy, state gender policy, gender policy for women, women's policy.

Надійшла до редакції 29.01.2017